

Foru Aldundiak Arabako Domina Mercedes Maroto-Valer zientzialariari eman dio

Gobernu Kontseiluak, erakundearen aintzatespenik handiena deskarbonizazioan erreferente den Arabako ikertzaileari ematea erabaki du, bere "balio pertsonal eta profesionalengatik, eragin zuzena izan baitu politika zientifiko, industrial eta are ekonomiko berrien garapenean"

Vitoria-Gasteiz, 2024ko urtarrilak 16. Arabako Foru Aldundiak, erakundeak ematen duen aitoren gorenari, Arabako Domina, Mercedes Maroto-Valerri Araban jaiotako zientzialari eta irakasleari ematea erabaki du. Arabako diputatu nagusi Ramiro Gonzálezek proposatuta, Foru Gobernu Kontseiluak erabaki du aitoren hau ematea "bere ibilbide osoan zehar transmititu dituen balio pertsonal eta profesionalengatik, eragin zuzena izan baitu politika zientifiko, industrial eta are ekonomiko berrien garapenean". Aitortzak, gainera, bere figura nabarmendu nahi du: "Lurraldeko emakume gisa, bere lanbideak eraman duen tokian, betiere harrotasunez bere jatorri gasteiztarra eta arabarra defendatuz".

Arabako diputatu nagusi Ramiro Gonzálezek foru-erakundeak ematen duen aitoren handiena emango du urtean zehar egingo den ekitaldian.

Mercedes Maroto-Valer Gasteizen jaio zen 1971n. San Martin eta San Viator ikastetxeetako ikasleak Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV/EHU) egin zituen kimika-ingeniarietako ikasketak, eta Eskoziako Strathclyde Unibertsitatean doktoratu zen. Estatu Batuetan zazpi urtez lan egin ondoren, Europara itzuli zen bere ikerketa- eta irakaskuntza-lanarekin jarraitzeko.

Gaur egun, Erresuma Batuko Industria Deskarbonizaziorako Ikerketa eta Berrikuntza Zentroko (IDRIC) zuzendari eta "Champion" da. Zentro hau herrialde britainiarreko Deskarbonizazio Industrialaren Erronkaren parte da. Erronka horren helburua, industria-klusterren zero isuri garbiko trantsizioa bizkortzea eta munduko zero isuri garbiko lehen industria-klusterra ezartzea da. Kargua bateragarri egiten du Edinburgoko Heriot-Watt Unibertsitateko zuzendariordearekin, Jasangarritasun Globalaren eremuan. Bertan, jasangarritasunaren Agendaren, hots, zeregin nagusia Nazio Batuen Garapen Jasangarriko Helburuak (GJH) lortzeko eragin nabarmena izatea duen horren buru da.

Research Centre for Carbon Solutions (RCCS) ere zuzentzen du, eta bertan Energia Ingeniaritza Jasangarriko Robert Buchan Katedra dago. KSK diziplina anitzeko zentro liderra da berrikuntzan, zero emisio garbiko helburuak lortzeko beharrezkoak diren karbono-isuri txikiko energia-sistemak orokorki hedatzeko. Nazioartean aitortutako ibilbidea da, eta energia-sistemak, CCUS, hidrogeno-teknologiaren integrazioa eta karbono gutxiko erregaiak hartzen ditu barnean.

Erreferentia emakumeak arlo zientifikoan irudikatzean

Foru Gobernuaren erabakiak agerian uzten du Mercedes Maroto-Valer "munduko adierazle dela ikerketaren arloan, aurrerabideari eta gizarte-ongizateari modu eredugarrian laguntzen diola, eta erreferentia dela emakumeek zientziaren arloan duten ordezkari". Akordioak, halaber, nabarmendu du "bikaintasun zientifiko, konpromiso publikoa eta hurrengo ikertzaile-belaunaldiaren inspirazio-eredu gisa egiten duen lana". Ikertzailea "trabak hautsi dituen, kristalezko sabaia txikitu dituen eta munduko industrietan aldaketak bultzatzen ari den emakume eredugarria" dela azpimarratu ondoren,

azpimarratu du "arrakasta eta aintzatespenak ez dituztela aldatu Arabar ospetsuaren balioak, oraindik ere hiria eta Lurralde Historikoa ordezkatzen baititu".

Bere merezimendu profesional eta akademikoen artean, nabarmentzekoa da Mercedes Maroto-Valer Edinburgoko Errege Elkarteak nabarmendu duela, eta IChemE-ko kideza-mailarik altuena duela, zeinak ingeniari kimikoan erantzukizun handiko egoeran dauden edo egon diren eta beren esperientziaren, bikaintasun teknikoaren eta/edo lidergo-trebetasunen bidez lanbideari ekarpen esanguratsua egin dioten elkargokideei aitortzen baitio. Kentuckyko Unibertsitatean, Pensilvaniako Estatu Unibertsitatean eta Nottinghameko Unibertsitatean ere kargu akademikoak bete ditu.

Mercedesen 550 argitalpen baino gehiago ikerketa zientifikoarekin lotuta daude, eta bere grina handietako batda, era berean, nazioarteko sari eta sari ugari merezi izatea eragin duena, hala nola ACES-Margarita Salas 2021 Saria, Disruptors+Innovators 2021 Ikerketa Proiektu Onenaren Saria, Scottish Women Award-Services to Science and Technology 2019 Saria, Honoris Causa TU Delft 2019 Doktoregoa, SRUK/CERU 2018 Merezimenduaren Saria, Hong-Kong 2013ko Unibertsitateko Mong Beka Berezia, RSC ESED 2011 Ibilbide Profesional Goiztiarraren Saria, Philip Saria. UU. 2005, Ritchie 1997 saria, Glenn-Fuel Chemistry American Chem saria. soc., 1993 ICI Chemical & Polymers Group Andersonian Centenary Prize. Halaber, bere sailak Europako Ikerketa Kontseiluaren (ERC) Sari Aurreratu ospetsua jasotzen du.

Dubaiko COP28an saritua

Sarituak, gainera, aurreko abenduan NetZero Industries Award saria jaso zuen, "Emakume berritzailea" kategorian. Saria emateko ekitaldia Dubaiko Nazio Batuen Konferentzian (COP28) egin zen, Arabiar Emirerri Batuetan.

Zientzialari arabarrak, gainera, ardura-postuak betetzen ditu sozietate profesionaletan eta kontseilu editorialetan, eta horien artean nabarmentzekoa da Trantsizio Energetikorako Ingeniariei Kontseiluan (CEET) duen partaidetza, Nazio Batuen Idazkaritza Nagusiaren babespean.